

Sammanställning av återrapporeringar utifrån befolkningsperspektivet 2013-2017

Perspektiv	Arbetsområde	Projekt, aktivitet m.m.	Vårdorganisation
Befolkningsperspektivet	<i>Fysisk aktivitet</i>	Framtagen strategi för ökad fysisk aktivitet: sättöstergötlandirörelse.nu	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
		START-kampanj för ökad fysisk aktivitet som finansieras via projektmedel från RCC norr.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
	<i>Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande</i>	Sörmlands hälsoprogram. Landstinget erbjuder 40, 50 och 60 åringar 2 kostnadsfria besök med provtagning, hälsoenkät och hälsosamtal.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Hälsotorg på Kullbergsska sjukhuset med målsättningen att öka invånarnas fysiska och psykiska välbefinnande och motivera samt stötta i livsstilsförändringar.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Kostnadsfri primärvård och utökade öppettider har genomförts bl.a. med syfte att stärka primärvårdens hälsofrämjande uppdrag.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
		Fem vägar till det goda livet – föreläsning om ett hälsofrämjande förhållningssätt till olika målgrupper.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
		Riktade hälsosamtal till 40-50-60 och 70 åringar.	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
		Västerbottens hälsoundersökningar är ett ordinarie uppdrag till samtliga hälsocentraler. Försök med ettårsuppföljning pågår i en av länsdelarna.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
		Salutsatsningen är en primärpreventiv hälsosatsning för barn och unga som är etablerad inom ordinarie verksamhet inom mödra- och barnhälsovård.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
		Det finns så kallade "uppmärksamhetsveckor" för alla fyra levnadsvanor, exempelvis tobaksfria veckan som infaller årligen v.47. Dessa veckor uppmärksammar framförallt primärvården den aktuella levnadsvanan i sina väntrum. Genom utställningar och informationsbroschyrer får gotlänningar som besöker sjukvården kunskap om goda levnadsvanor.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>
		Har hälsosamtal, hälsoguides och hälsokommunikatörer.	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>

	Särskilt uppdrag är utformat för hälsofrämjande befolkningsinriktat arbete i socialt utsatta områden. Detta bedrivs idag vid sex vårdcentraler men utveckling pågår för att utöka uppdraget. Utveckling av ett bredare hälsofrämjande befolkningsinriktat uppdrag i särskilt utsatta område har initierats.	<i>Stockholms läns landsting 2014-2017</i>
	Stöd har getts till familjeprogram i några kommuner.	<i>Stockholms läns landsting 2014-2017</i>
	Spridning av förebyggande folkhälsoarbete på mässor och via föreningar, företagshälsovård, vårdutbildningar och andra offentliga verksamheter.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Integration</i>	Landstinget avsätter 2016 medel till organisationer och föreningar för kultur- och bildningsinsatser för nyanlända, asylsökande och ensamkommande barn och unga.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Hälsoval erbjuder asylsökande och flyktingar en hälsoundersökning.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Föreläsningar om hälsa och levnadsvanor riktat till nyanlända invånare i länet.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Projekt - Hälsoskola för nyanlända kvinnor – Denna målgrupp har högre ohälsa än andra. Målet är att genom dialog ge kvinnorna kunskap för att stärka sin egen hälsa och sitt föräldraskap, samt att ge dem en inblick i det svenska hälso- och sjukvårdssystemet. Olika teman behandlas såsom mat, fysisk aktivitet, stress, kvinnans kropp, våld i nära relationer mm. Utvärdering sker löpande.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Utbildning till migranter och asylsökande genomförs i samarbete med andra aktörer. Utbildning för personal som arbetar med ensamkommande flyktingbarn och ungdomar.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Kultur och hälsa</i>	Utredning av ny Trädgårdsrehabiliteringsmottagning pågår.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
<i>Matvanor</i>	Matmässor – Monter och föreläsningar kring mat och matvanor riktat till länets invånare.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>

<i>Psykisk hälsa</i>	Samtalsmottagningar för barn och unga startades 2016 och erbjuder råd, stöd och behandling för barn och unga med lättare psykisk ohälsa.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Suicidpreventionsprojekt har pågått i Sörmland sedan 2013 med syfte att öka kunskapen om suicid och suicidprevention och att stärka samverkan mellan berörda aktörer i Sörmland.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Landstinget anordnade 2016 en temadag om existentiell hälsa.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Trygga och goda uppväxtvillkor - en grogrund för psykisk hälsa. En kunskapssammanställning om att skapa förutsättningar för psykisk hälsa för barn och unga vuxna i Sörmland.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Psykisk hälsa. Landstinget deltar i genomförandet av den årliga "Psykeveckan" vars syfte är att öka förståelsen för och kunskapen om psykisk ohälsa med hjälp av föreläsningar och kulturella arrangemang. Psykeveckan genomfördes 2016 på ett 10-tal platser i länet.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Skola</i>	Nyhetsbrevet "Hälsofrämjande skolutveckling" skickas ut fyra gånger per år med Landstinget Sörmland och Länsstyrelsen i Södermanlands län som avsändare.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
<i>SRHR</i>	Landstinget har medverkat i "Hiv idag – en nationell kampanj" med syftet att minska stigma och diskriminering av personer som lever med hiv, öka kunskapen om hur det är att leva med hiv idag, samt hur hiv smittar och hur man skyddar sig.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Landstinget har under 8 år deltagit i Pride-arrangemang i länet och i Stockholm för att uppmärksamma Landstingets arbete på olika sätt.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Hiv idag – en nationell kampanj. Syftet är att minska stigma och diskriminering av personer som lever med hiv, öka kunskapen om hur det är att leva med hiv idag, samt hur hiv smittar och hur man skyddar sig.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>

	Webbsidan gratiskondomer.nu drivs gemensamt av norrlandstingen och region Jämtland Härjedalen. Syftet är att avdramatisera och tillgängliggöra kondomer för den unga befolkningen oavsett var de bor i norr.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
	Lokal kondomkampanj. PÅ eller AV riktad till unga vuxna i norr.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
	Pinigtfilmer med samtalshandledning. Kompletterar sex- och samlevnadsundervisning i skolor.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
<i>Strategiskt arbete</i>	I samarbete med Blekinges kommuner, länsstyrelsen och Region Blekinge har en gemensam folkhälsopolicy tagits fram. Arbetet har mynnat ut i en handlingsplan.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	En regional ANDT-strategi har arbetats fram i samarbete med länsstyrelse, Blekinges kommuner och polismyndigheten. Det arbetet fortsätter med en gemensam handlingsplan.	<i>Landstinget Blekinge 2013-2016</i>
	En utbildningsfilm om landstingets ansvar och roll gällande jämlik hälsa i Sörmland är framtagen. Filmen är ett stöd för att utveckla arbetet.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Landstinget genomför regelbundet olika befolkningsundersökningar.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
	Skapande av en gemensam länsplattform för strategiskt folkhälsoarbete var en av de viktigaste aktiviteterna för att kunna nå målet med ett effektivare folkhälsoarbete i länet genom samverkan med kommuner och lokala aktörer.	<i>Region Gävleborg 2013-2016</i>
	Utifrån det befintliga samverkansdokumentet (GU Folkhälsa) togs ett kunskapsunderlag om hälsoläget för länet och respektive kommun fram. Samtidigt bildades ett politikernätverk för strategisk samverkan i folkhälsofrågor. Organisationen för detta politikernätverk är en representant och en ersättare från respektive kommun i länet (totalt 10 kommuner) samt tre ordinarie och tre ersättare från Region Gävleborg. Till politikernätverket finns ett tjänstepersonssekretariat kopplat med representanter från Länsstyrelsen, Region Gävleborg samt en kommunrepresentant. Kontinuerlig fortbildning av nya representanter sker. Nätverket har både en roll av att sprida lärrika exempel samt säkerställa att	<i>Region Gävleborg 2013-2016</i>

samtliga kommuner har politiker med kunskap inom olika delar av folkhälsoområdet så som t ex. hälsoläget i länet, folkhälsa i ledning och styrning, integration och utbildningsnivå i befolkningen. Nätverket har för närvarande minst fyra träffar per år där olika aktuella ämnen presenteras och diskuteras. En viktig del är att kommunerna delger varandra vad som är på gång, sina arbetssätt samt utbyter tankar och erfarenheter kring sitt folkhälsoarbete.

Det ursprungliga samverkansdokumentet har nu ersatts med ett länsövergripande folkhälsoprogram "Jämställd och jämlik hälsa i Gävleborg" 2015-2020. *Region Gävleborg 2013-2016*

Folkhälsoprogrammet togs fram av det länsövergripande politikernätverket och beslutades av Regionfullmäktige september 2015. Under 2016 påbörjades arbetet med att ta fram en handlingsplan kopplad till målen i det länsövergripande folkhälsoprogrammet. Handlingsplanen fokuserar på åtta uppmaningar och håller som bäst på att implementeras och spridas i länet.

Folkhälsodata samlas in via LUPP, CAN och HLV. Dessa distribueras kontinuerligt till samtliga kommuner samt andra intressenter efter respektive undersökning. Varje kommun erhåller rapport, analysstöd samt presentationsmaterial för egen användning. Gemensamma medieinsatser genomförs i samband med att ny data analyserats. *Region Gävleborg 2013-2016*

Strategi för en jämlik hälsa. *Region Jönköpings län 2014-2017*

Tobak Landstinget Blekinge har under hösten tagit beslutet att ställa sig bakom Tobacco Endgame 2025 och arbetet med handlingsplan pågår. Arbetar för att nå fram till beslut om tobaksfri skoltid och Tobacco Endgame 2025 i kommunerna. *Landstinget Blekinge 2013-2016*

Landstinget samarbetar med kommunerna och länsstyrelsen i projektet TBU - tobaksfria barn och unga i Blekinge. Projektet bygger på åtgärderna förebyggande, normförändrande, begränsande och avvänjning och syftar till att hitta metoder för åtgärderna. *Landstinget Blekinge 2013-2016*

Tandvården pratar tobak med skolelever i sin uppsökande verksamhet på skolorna.	<i>Landstinget Sörmland 2013-2016</i>
Tobaksavvänjning för unga. En studie pågår för att undersöka behovet av tobaksavvänjning hos unga och unga vuxna. Fokusgruppsintervjuer med ungdomar har genomförts och arbetet fortsätter med att försöka ta fram en fungerande metod för tobaksavvänjning för unga.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
"Tobaksavvänjning på nio olika språk" Tobaksavvänjning riktad till personer som inte har svenska som modersmål. Projektet genomfördes som ett samverkansprojekt tillsammans med en av länets vårdcentraler.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
Införande av rökfria utomhusmiljöer i hälso- och sjukvården.	<i>Region Östergötland 2013-2016</i>
Tobaksfri duo, en kontraktmetod för att stärka tobaksfrihet bland länets unga, med resultat på vuxna då många slutar för att bilda duo med sina barn. Inlett en satsning på gymnasiet, Tobaksfri duo G.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
STOPP Det är du värd! – kampanj för att utmana till tobaksstopp genomfört i tre omgångar i fyra nordliga länen. Målsättningen med antal deltagare uppnått i länet. En uppföljningsenkät visade på bra resultat.	<i>Västerbottens läns landsting 2013-2016</i>
För att nå det nationella målet om att halvera antalet unga under 18 år som börjar röka eller snusa krävs ett förebyggande arbete med bred samverkan. På Gotland samarbetar regionen med handlarna för att bevaka att tobaksvaror inte säljs till unga under 18 år. Utvecklingsarbete sker också med ungdomsgårdarna, föreningslivet och föräldrarna vars engagemang att påverka barns och ungdomars attityder till tobak är viktiga. Det tobaksförebyggande arbetet är en del av arbetet med en hälsofrämjande skola. Skolor i regionens regi har rökfri skoldag. Dessutom har de flesta skolorna en tobakspolicy för att tydliggöra skolans förhållningssätt till tobak.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>

<i>Utbildning/ information</i>	Folkhälsostategerna på avdelningen för kunskapsstöd har ett samarbete med vuxenskolans omvårdnadsprogram som erbjuder ett utbildningspaket i Fysisk aktivitet/Mat, Alkohol/Tobak.	<i>Landstinget Blekinge 2013- 2016</i>
<i>Våld i nära relation</i>	Bry Dig är en kampanj som genomförs 2016 o 2017 för att uppmärksamma tidiga tecken på hot och våld i nära relationer.	<i>Västerbottens läns landsting 2013- 2016</i>
<i>Åldres hälsa</i>	Framtagande av en Samverkansmodell för ett Hälsosamt åldrande pågår.	<i>Landstinget Sörmland 2013- 2016</i>
	Håll dig på benen – en samverkan med Växjö Kommun och samtliga pensionärsorganisationer i Växjö – återkommande öppna aktiviteter och föreläsningar för målgruppen 65 år och äldre.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Seniormässor – Monter och föreläsningar kring hälsa för äldre personer.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Fallpreventionskampanjer – föreläsningar för länets invånare.	<i>Region Kronoberg 2013-2016</i>
	Fallint´-kampanj för ökat kunskap om fallprevention.	<i>Västerbottens läns landsting 2013- 2016</i>
	Årligen arrangerar hälso- och sjukvårdsförvaltningen och socialförvaltningen gemensamt en kampanjvecka för att uppmärksamma risker för fallskador. Kampanjen riktar sig till alla gotlänningar men i synnerhet till de som är äldre än 65 år. Levnadsvanornas betydelse för en god hälsa och ett starkt skelett har en central plats under kampanjveckan.	<i>Region Gotland 2014-2017</i>
	Sund smart stark senior.	<i>Region Jönköpings län 2014-2017</i>